

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA
OSNOVNI SUD PRIŠTINA - OGRANAK GRACANICA

Broj predmeta: 2019:194078
Dana: 06.03.2020
Broj dokumenta: 00881964

P.br.101/16

OSNOVNI SUD U PRIŠTINI-Ogranak u Gračanici, sudija Mitra Dimić, u pravnoj stvari tužioca P.R.iz Gračanice koga zastupa D. L. advokat iz G., protiv tuženog A.M. iz Gračanice, koga zastupa N. Š. advokat iz G., po predmetu spora sticanje bez osnova , vrednost spora 23.640,00 evra , na glavnoj raspravi održanoj dana 15.10 2019 .godine u prisustvu stranaka , doneo je:

P R E S U D U

I USVAJA se tužbeni zahtev tužioca P.R.iz G., pa se

II. OBAVEZUJE tuženi A. M. iz G., da tužiocu P. R. iz G. po osnovu sticanja bez osnova , isplati iznos od 23.640,00 evra sa zakonskom kamatom u visini od 8% počev od 05.12 2018 godine , kao dana veštačenja, pa do konačne isplate , u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

III. OBAVEZUJE SE tuženi M. A. da tužiocu P. R. iz G. na ime troškova postupka isplati iznos od 3.971,40 evra (trihiljade devestosedamdesetjedanevroičetrdesetcenti)u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod pretnjom prinudnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi i rečima na održanim raspravama preko svog ovlašćenog punomoćnika naveo da je tuženi, pravosnažnom i izvršnom presudom Osnovnog suda u Prištini-Opšti departman broj K.br.3157/12 od 10.07.2015 godine, oglašen krivim, zbog krivičnog dela „ugovaranje nesrazmerne imovinske dobiti“ iz člana 270 st.1 KZK. U krivičnom postupku protiv tuženog A.M. tužilac P. R. i njegov sin P. M. su kao učesnici u krivičnom postupku imali status oštećenih. Prema sadržini dispozitiva sudske odluke tuženi A. M. je u nameri a radi sticanja protivpravne dobiti koristeći teško finansijsko stanje R. P. i M. P., ugovorio gradnju kuće za sebe od strane izvođača radova R. P..Prvostepenom presudom M. A. je pravosnažno osuđen na novčanu kaznu u iznosu od 1.200e a R. P. podnosioc tužbe u ovom postupku

i M. P. su upućeni na ostvarivanje imovinsko pravnog zahteva u redovnoj građanskoj parnici.

2.

Na održanim raspravama i u završnoj reči punomoćnik. tužioca je naveo da je na osnovu izvedenih dokaza na raspravama dokazano da se tuženi M.A. na štetu tužioca P.R.obogatio i stekao bez pravnog osnova korist u iznosu od 23.640 evra , da su tužilac i tuženi dana 28.10.2009.g. poptipsali dogovor za izgradnju kuće, (izvođač P. R.-tužilac , A. M. vlasnik-

tuženi), po ceni od 255 evra po m², po sistemu ključ u ruke, a ukupna cena je iznosila 35.000 e.

Nakon postignutog dogovora dana 09.11.2009.g potisali si i ugovor o izgradnji kuće, utvrdili pojedinosti, cenu u iznosu od 35.000 e, a dogovoreni rok izgradnje je 60 radnih dana. Tužilac je ispoštovao dogovor i po ugovoru izvršio radove izgradio je kuću i predao je tuženom. Tuženi nije isplatio ugovorenu cenu tužiocu već je na ime isplate ugovorene cene tužiocu protiv zakonito obračunao protiv zakonite kamate na novac od 1000 e koji je tužilac dugovao tuženom i to za period od 01.11.2008godine do 28.10.2009.godine obračunao mu je protivzakonitu kamatu u iznosu od 22.700evra.-za period od novembra. 2009godine do aprila. 2010.godine. obračunao mu je protiv zakonitu kamatu u iznosu od 10.890 evra, a sve u ukupnom obračunatom iznosu od 33.590 evra.

Obračunavanjem nezakonitih-kamata uračunavanjem u cenu za izgradnju kuće tuženi je neosnovano stekao korist na štetu tužioca u iznosu od 23.640 evra. Navedeno činjenično stanje utvrđeno je materijalnim dokazima i to pismenima koje je sam tuženi potpisivao obračunavajući kamatu tužiocu, saslušanjem stranaka i svedoka P. M., krivičnom presudom kojom je tuženi oglašen krivim za krivično delo. Predložio je da se usvoji precizirani tužbeni zahtev i da se obaveže tuženi da tužiocu P. R. na ime neosnovanog sticanja isplati iznos od 23.640 evra sa zakonskom zateznom kamatom od dana završetka radova na kući i predaje kuće u posed od 01.02.2010.god.

Na glavnoj raspravi u završnoj reči pununomoćnik. tužioca je nakon sprovedenog dokaznog postupka naveo da ostaje u svemu pri navodima datim na raspravi od 03.07.2019.g., da je saslušanjem stranaka kao nesporno utvrđena činjenica da je tužilac izgradio kuću tuženom. Tužilac je tokom rasprave ponudio i priložio materijalne dokaze o tome u vidu računa, faktura, a i nesporna je činjenica da kuća postoji i tuženi nije osporio izgradnju kuće. Sporne činjenice u ovom ostupku su dali je M. platio izvedene radove ili nije Tužilac je finansijskom veštaku dostavio materijalne dokaze o tome da je izgradio kuću dokaze o tome koliko je uložio svog materijala kojiko je uložio radnog vremena. Tuženi nije osporio ove činjenice i ako je veštak tražio od tuženog da dostavi dokaze kojima bi osporio gradnju kuće, Na današnjoj raspravi na saslušanju tuženi spominje činjenicu da je on platio majstore iz D. koji su izvodili radove. Takođe tvrdi da je sinu tužioca dao 22.700 evra na zajam a o tome nije dostavio ni jedan dokaz. Ceneći sve dokaze zajedno a posebno materijalne dokaze i veštačenje veštaka finansijske struke smatram da je utvrđeno da je tuženi M.A. neosnovano stekao imovinu odnosno imovinsku korist na račun tužioca. Predložio je da sud usvoji tužbu onako kako je precizirano na raspravi od 03.07.2019.g. kao i da obaveže tuženog da plati troškove postupka i to za pisanje tužbe iznos od 208 evra, za pisanje 3

3.

obrazložena podneska iznos od 624.00 evra, za zastupanje na 11 rasprava iznos od po 270,40e ukupno 2.974,40 evra, da plati troškove veštačenja 150 evra i za takse po odmerenju suda.

Tuženi je u odgovoru na tužbu i rečima na održanim raspravama preko svog punomoćnika u potpunosti osporio tužbu i postavljeni tužbeni zahtev tužioca sa predlogom da se isti odbije kao neosnovan. u celosti. Tužilac i tuženi su stvorili obligacioni odnos kada je tužilac u statusu izvođača radova prihvatio da tuženom u statusu investitora izgradi kuću na ime duga koji je tužiočev sin, a ne tužilac imao prema tuženom, znajući da nije dužan da na taj način plati dug trećem licu. Pravila vraćanja stečenog bez osnova propisana su odredbama čl 195 do 199 ZOO koji je bio u primeni tada, da je odredbom člana 195 ZOO propisano da ko izvrši isplatu znajući da nije dužan da plati nema pravo da zahteva vraćanje, izuzev ako je zadržao pravo da traži vraćanje ili ako je platio da bi izbegao prinudu. Pošto predmetni novčani iznos tužilac nije

isplatio da bi izbegao prinudu nije zadržao pravo da traži vraćanje, sledi da u smislu citirane zakonske odredbe nema pravo da zahteva vraćanje. Pošto je navodne građevinske radove u ime isplate sinovljevog duga tj, trećeg lica izvršio znajući da ih on sam nije bio dužan izvršiti, takođe teret dokazivanja visine potraživanja i da se potraživanjem ne narušava načelo jednake vrednosti uzajamnih davanja je na tužiocu. Naveo je da je tokom postupka nesporno dokazano da je među strankama uspostavljanje ekvivalentnosti davanja čak i u prekoračenom iznosu na štetu tuženog. Tužbeni navodi kao i postavljeni tužbeni zahtev se isključivo baziraju na krivičnoj presudi Osnovnog suda u Prištini-Opšti departman K.br.3157/12 od dana 10.07.2015.g. koja sama po sebi ne predstavlja osnov za podnošenje tužbe (nepoznatog predmeta spora). Izreka krivične presude gde se oštećeni M. P. i R. P. upućuju na parnicu radi ostvarenja imovinsko-pravnog zahteva je čisto formalnog karaktera kako bi se zaovoljila forma izreke presude i nije od značaja na utemeljenost osnova tužioca da od tuženog zahteva na ime izvršenih radova na izgradnju porodične kuće u Gračanici isplati navodni dug od 13.590 e.

U završnoj reči punomoćnik. tuženog je naveo da na osnovu izvedenih dokaza a posebno uvidom u dokument o vansudskom poravnanju i izjavama stranaka utvrđuje se da nema imovine koja bi bez osnova prešla sa tužioca na tuženog jer je nakon međusobnih potraživanja tužioca i tuženog zaključeno vansudsko poravnanje dana 09.11.2011.g. kojim su se potpisnici ovde tužilac i tuženi poravnali i jedan prema drugome izmirili sva dugovanja naglašena u sporazumu Naveo je da tokom postupka nije dokazano da se tuženi navodno neosnovano obogatio na račun tužioca, da je za ovakvu vrstu i obligacionog odnosa na temelju neosnovanog obogaćenja neophodno ispunjenje određenih uslova-pravnih činjenica, a to su obogaćenje jednog lica, osiromašenje drugog lica, uzročnio posledična veza između obogaćenja i osiromašenja kao i. odsutstvo pravnog odnosa-kauze za obogaćenje.. U ovom postupku postoji osnov koji je sadržan u ugovoru o izgradnji i tuženi je dobit, ukoliko je ima, stekao na osnovu jednog važećeg pravnog posla. Tužilac i tuženi su stvorili obligacioni odnosu kome je tužilac u statusu izvođača radova prihvatio da tuženom u statusu investitora izgradi kuću,

a ime duga koji je tužiočev sin M.P. znači ne i tužilac imao prema tuženom. Tužilac je znao da nije dužan da na taj način plati dug trećeg lica u ovom slučaju svog

4.

punoletnog sina. Pravila vraćanja stečenog bez osnova propisana su u odredbama čl. 211-219 ZOO koji je bio u primeni pa je tako odredb. čl. 211 ZOO propisano da ko izvrši isplatu znajući da nije dužan platiti nema pravo da zahteva vraćanje, izuzev ako je zadržao pravo da traži vraćanje ili ako je platio da bi izbegao prinudu Naveo je da predmetni novčani iznos tužilac nije isplatio pod nijednim od navedenih okolnosti i nije zadržao pravo da traži vraćanje, da u smislu citirane zakonske odredbe tužilac nema pravo da traži vraćanje pošto je navodno građevinske radove na ime isplate sinovljevog duga tj. drugog lica izvršio znajući da ih on sam nije bio dužan izvršiti., a teret dokazivanja i visina potraživanja kao i da se potraživanjem ne narušava načelo jednake vrednosti uzajamnih davanja je na tužiocu. Visinu potraživanja tužilac ne može opredeliti na pouzdan način jer tužilac nije vodio građevinski dnevnik u skladu sa propisima na Kosovu- Tokom postupka je nesporno dokazano da je među strankama uspostavljena ekvivalentnost davanja čak i u prekoračenom iznosu, u korist tužioca a na štetu tuženog. Ovde se nesporno radi o prelazu imovine na osnovu pravnog posla stvorenog na odnosu obligacionog odnosa u vidu ugovora o izgradnji po sistemu „ključ u ruke“ zaključenog između pravnog lica –preduzeća tužioca i tuženog dana 9.11.2009.g. gde su sve proistekle a ne izmirene obaveze dovedene u status rešenih dugovanja odnosno međusobno izmirenih potraživanja, Nakon zaključenja ugovora i podizanja tužbe zaključen je sporazum o vansudskom poravnanju. Finnansijsko veštačenje od 30.4.2018.g. kao i dopunsko od 20.11.2018.g. pored istaknutih osporavajućih razloga koje ga sa aspekta verodostojnosti

korišćenje dokumentacije i finansijskog aspekta ne čine valjanim ,jer je urađeno sa osnovom za obračun duga na ime pozajmljenih 1000evra od strane lica M. P. koje nema status tužioca u ovoj tužbi, jer je tužilac u ovom sporu R.P.. Svi navodni sporazumi pisani su od strane tužioca i svi do jednog su silom inputirani kao priznati od strane tuženog. U odnosu na validnost ugovora o građevinskom radovima od 9.11.2009.g. na koji se poziva tužilac ukazuje se sudu da je ugovor navodno zaključen između pravnog lica , preduzeća za proizvodnju, trgovinu i usluge LPM „I.“ Gračanica kao izvođača radova i investitora M.A. ovde tuženog. Iz ovake sadržine preambule ugovora i službenih obeležja(pečata) proizilazi da tuženi nema obligacioni odnos sa fizičkim licem tužiocem , a što ga i po tom osnovu čini aktivno nelegitimisanim Na osnovu svih navoda i ovako utvrđenog činjeničnog stanja tužba i tužbeni zahtev su u celosti bez osnova i sudu predlažemo da postavljeni tužbeni zahtev tužioca odbije. Troškove postupka tražimo u skladu sa AT Kosova prema podnesku o specifikaciji troškova .

Sud je na glavnoj raspravi sproveo dokazni postupak i izveo dokaze čitanjem: ugovora od 9.-11.2009.g zaključen između izvođača radova LPM ing. koga zastupa P. R. i investitora A.M., čita se presuda osnovnog suda u Prištini K.br.3157/12 od 10.07.2015.g , čita se rekapitulacija izvedenih radova priloženih uz tužbu , čita se zapisnik o saslušanju svedoka sastavljen u policijskoj . stanici dana 9.11.2011.g. čita se zapisnik od 30..11.2017.g. kojim je izveden dokaz saslušanjem svedoka T. B. i P. M., čita se zapisnik od 17.1.2018. i 12.2.2018 o izvođenju dokaza saslušanjem parničnih stranaka R. P. i M. A., čita se nalaz veštaka finansijske.struke R.B. od 30.04.2018.g. vrši se uvid u priložene račune koji se nalaze u spisima predmeta, čita se dopunski nalaz veštaka

5.

fin. struke R. B. od 12.11.2018.g.čita se sporazum između tužioca i tuženog za traženu kamatu do 1.11.2009.g.čita se dogovor od 28.10.2009 sa skicom objekta .pa je savesnom i brižljivom ocenom izvedenih dokaza u smislu čl 7i 8 ZPP odlučio kao u izreci ove presude.

Iz presude K.br. 3157/12 od 10.07 2015 godine Osnovnog suda u Prištini - Opšti departman utvrđeno je da je tuženi A. M. u krivičnom postupku koji je protiv njega vođen zbog krivičnog dela ugovaranje nesrazmerne imovinske dobiti , oglašen krivim zato što je u nameri protivpravne dobiti koristio teško finansijsko stanje oštećenih P. M. i P.R.očigledno pregovarao nesrazmerni iznos tako što je dana 01.11.2009.g. okrivljeni sa oštećenim ugovarao izgradnju njegove kuće, okrivljeni M. navodno zbog nedovršetka u celosti radova oko izgradnje njegove kuće i duga za koji je iznos tražio i dobio kamatu od 11% do 15% čime je oštećenima prouzrokovao znatnu materijalnu štetu oglašen je krivim i izrečena mu je novčana kazna u iznosu od 1.200 evra koju je bio dužan da plati u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude. Oštećeni P. M. i P. R. upućeni su na parnicu radi ostvarivanja svog imovinsko pravnog zahteva.

Iz pisanog sporazuma- dogovora za izgradnju kuće potpisanog od strane tužioca P.R.i tuženog A.M. dana 28.10.2009.g. utvrđeno je da je postignut dogovor između tužioca i tuženog za izgradnju kuće za tuženog A. M. po ceni od 255 e/m2 po sistemu ključ u ruke .Ukupna površina kuće bi iznosila 137,29 m2, ukupna vrednost za izgradnju kuće iznosila bi 35.000,00 e.početak gradnje kuće je 09.11.2009.g. Sa ponudom su se saglasili i izvođač i investitor a prilikom potpisivanja bio je prisutan i P. L. sin R. P.. U napomeni dogovora navedeno je da će se vlasniku dostaviti predmer i predračun radova po pozicijama Tom prilikom je od strane investitora odnosno tuženog -vlasnika kuće data kapara u iznosu od 50 e.

Iz pisanog ugovora zaključenog dana 09.11.2009.g.utvrđeno je da je na osnovu predhodno postignutog dogovora potpisan sporazum između tužioca R. P., kao izvođača radova koji je i vlasnik privatnog preduzeća L.P.M „I.“ i tuženog investitora A.M. da tužilac kao izvođač

radova se obavezuje da svojim materijalom i radnom snagom po sistemu „ključ u ruke“ završi individualni objekat vlasnika A.M. iz Gračanice. Objekat je spratnosti P+1, a ukupna površina spoljnih dimenzija kuće iznosi 137,29m². U ugovoru su navedene pozicije za sve predviđene građevinske radove. Na petoj strani ugovora navedena je ukupna vredost svih radova po pozicijama na iznos od 35.000 evra, početak radova je 09.11.2009 god, a rok završetka radova je 60 dana. Ugovor – sporazum je potpisan od obe strane i tužioca kao izvođača radova i tuženog kao investitora.

Svedok B. T. iz G. je u svojoj izjavi saslušan pred sudom naveo da je 2010.g. A. M. prijavio R. Po. zbog pretnje. Tokom rada u policijskoj stanici u svojstvu komandira stanice na tom slučaju otvoren je i drugi slučaj u kom je R. P. prijavio A. M. za ugovaranje

6.

nesrazmerne imovinske dobiti. Ja na tom slučaju nisam radio radili su policajci iz istrage Naveo je da je tokom saslušanja u policijskoj stanici on vodio zapisnik i da je u zapisniku naveo ono što su tužilac i tuženi dogovorili, U to vreme odnosi među njima su bili jako zategnuti zbog čega je iniciran takav međusobni dogovor, da su u stanici potpisali da ne bi eventualno došlo do nekih težih posledica jer je najpre M. prijavio P. zbog pretnje u vreme 24.11.2010 god i tokom istraživanja tog slučaja otkriven je i pokrenut drugi slučaj 06.12.2010 god nakon saslušanja stranaka, a taj dogovor je postignut na obostranu inicijativu.

Svedok P. M. iz G. je u svojoj izjavi pred sudom naveo da se slučaj desio 2008. g., da je on u to vreme otvorio kafić u Gračanici. M. je došao i ponudio mi 1.000 e što sam ja i prihvatio kako bi razvio posao. Kamata je bila 10-15%. Medenica je često dolazio i pretio mi da vratim pozajmicu. 2009.g. pozajmica sa kamatom je iznosila 22.000e. Zbog čestih pretnji ja sam morao da kažem ocu da dugujem. Medenici novac koji je dostigao iznos od preko 20000 evra koji ja nisam mogao da vratim. Moj otac se tada sastao sa M. i tada su se međusobno dogovorili da moj otac njemu nadoknadi 22.000 etako što će mu sagraditi kuću. Moj otac je otplatio dug M..

Tužilac P. R. saslušan u svojstvu stranke naveo je da je dana 28.10.2009.godine. postignut dogovor da na ime duga ja A. M. gradim kuću po ceni od 255 e po m² u površini od 137,29 m²., Vrednost ugovorenih radova iznosila je 35.000 evra. Tokom gradnje dogovoren je i aneks ugovora u vrednosti od 6.500 evra, koji je obostrano potpisan kao i aneks II u vrednosti od 1.100 evra. Aneks jedan je bio da se poveća kvadratura kuće u vrednosti od 6.500 evra a aneks 2 odnosio se na dodatne radove na kući u potkrovlju. Na kući sam počeo da radim 9.11.2009.g. Investitor odnosno tuženi je insistirao da postavimo kamen temeljac i počnemo sa radovima na vreme Radovi su počeli u skladu sa dogovorom. Urađen je temelj i napunjen tamponom. Na zahtev investitora nakon završenih radova na temelju prekinuti su dalji radovi na kući. Ja sam bio iznenađen takvom odlukom kada je tuženi- investitor prekinuo radove i rekao da je potrebno da temelj nalegne i da ćemo radove otpočeti aprila meseca. U aprilu investitor dolazi kod mene i traži kamatu od zeleniškog duga koji je iznosio 22.700 evra, on je rekao da 2.700 evra zamrzava a na 20.000 evra traži kamatu od 11% od momenta kada su prekinuti radovi trj. od decembra do aprila. Nepojmljivo mi je bilo da on traži kamatu posle našeg dogovora da izvodimo radove. Aprila meseca je tražio da potpišem kao garanciju da ću mu davati na ime garancije ja sam za 3 meseca potpisao, a posle toga nisam želeo više da potpisujem i rekao sam neka bude šta bude. Aprila sam nastavio sa radovima na kući gde je on rekao da mu sada dugujem 30.100 evra. Ja to nisam potpisao i nastavio sam sa radovima, objekat je ozidan, postavljena stolarija urađena fasada. U toku gradnje on je kupovao određeni materijal koji sam ja ugrađivao na njegovo insistiranje i ako je bio dogovor izgradnja kuće po

sistemu ključ u ruke. A za svaki materijal koji je kupio bio je dužan da mi dostavi račun po kojoj ceni je kupio on to nije učinio. Po njegovoj specifikaciji koju je dostavio u pisanoj formi gde je navodio šta je kupio i pored svega ja sam priznao njemu

7.

sve što je kupovao, a sve je to bilo u iznosu od 12.681 evro. Nakon prekida radova, prekinuo je zbog kvadrature jer je bila veća kada sam ja na kraju hteo da izmerim on je rekao ne treba jer se zna. Na kraju po mom mišljenju kvadratura je bila veća od dogovorene. Ja sam napustio gradilište, u toj fazi izgradnje ja sam napustio sve radove a on je završio podove, keramičke polčice u kupatilo sanitariju, geledere spolja, i mislim da mimo ugovora nije bilo više radova. Naveo je da mu je tuženi nakon prekida radova dostavio specifikaciju troškova u iznosu od 9.400 evra koje sam ja priznao. Ukupno sam uložio u izgradnji kuće 23.640 evra a tuženi 26.166 evra koje sam ja njemu priznao po specifikaciji. Ova vrednost odnosi se na ugovorene radove i po aneksu 1 i 2. Sve ovo što sam naveo ja sam dostavio finansijskom veštaku koji je u skladu sa tim uradio nalaz tom prilikom je veštak pitao da li ja prihvatam sve račune koje je dostavio investitor ja sam rekao da sve što se odnosi na objekat ja priznajem. Ja konkretno mogu reći da sam objekat završio, on nije tražio da se izvede bilo kakva računica za sve što sam radio zato što je pogođeno po sistemu ključ u ruke i po osnovu ugovora imao sam određene pozicije koje je trebalo izvršiti i ja sam se toga pridržavao. Naš obligacioni odnos je bio po osnovu duga od 22.700 evra, to je bio dug koji je moj sin dugovao njemu. Ja sam insistirao i zbog sebe i zbog njega da imamo neki papir odnosno dokaz a on lepo zna kada smo sedeli ja sam prihvatio dug, u odnosu na navode koji se odnose na preduzeće, ja sam vlasnik tog preduzeća koje je spomenuto, međutim ja sam njemu gradio kuću, a to nije išlo preko preduzeća i računa nego je išlo direktno. Moje preduzeće je registrovano u odgovarajućim subjektima R Kosova ali to nisam priložio ne vidim razloga zbog čega bih to predložio.

Tuženi A. M. saslušan u svojstvu stranke naveo je tačno je da sam dogovorio sa tužiocem da mi gradi kuću po sistemu ključ u ruke po osnovu duga njegovog sina visina duga je bila 22.700 evra. Oni nisu imali da mi vrate dug pa sam ja prihvatio da mi grade kućum po ceni i kvadraturi koju je tužilac naveo. Radovi su počeli ja ne pamtim datume on je uradio temelj, i na njegovu inicijativu su radovi prekinuti jer nije imao para da nastavi radove dalje. Kako se on izjasnio tada su počeli radovi. Ja sam doveo 5 radnika iz D. koje sam i finansirao od temelja do završnih radova. Plaćao sam njihov rad, sve je bilo đuture. Ja sam kupio i pesak kada su radovi došli do ploče, platio sam pesak. Između tužioca i mene nije postojao aneks 1 i 2 za dodatne radove. Površina celog objekta je 100 m², to je površina za celu kuću. Ja sam dao avans od 41.771 evra a po njegovom vrednost svih radova je 49.806 evra, za sve radove koje je obavljao slao mi je poštom specifikaciju 11.7.2010. ja sam mu uzvratio pošiljku poštom koliko sam ja uložio a koliko on. Zbog ostatka duga od 8.000 evra završili smo u policiji gde je on u prisustvu komandira stanice u Gračaniciom potpisao da više nemamo dugovanja jedan prema drugom po osnovu građevinskih radova, a to je bilo 2011.g i nije tačno da sam tražio dodatnu kamatu od 11%. Za dug od 22.700 evra nemam priznanicu ali ja to nisam pozajmio R. P. već njegovom sinu M. P..

Iz nalaza veštaka finansijske struke R. B. od 30.04.2018 godine utvrđeno je da je isti sačinjen na osnovu podataka priloženih od tužioca i tuženog. Prema nalazu veštaka

8.

utvrđeno je da je veštak na osnovu spisa predmeta mesečnu kamata od 11% na glavni dug računao na iznos od 20.000,00 evra jer na dug od 2.700,00 ostaje samo dug i na njemu se ne

može računati kamata. Dat je avans u vrednosti od 3.500,00 evra, 09.11.2009.g tako da se od glavnog duga oduzima avans (dug ostaje 20.000,00-3.500,00=16.500,00 evra.) Kamata na glavni dug je $16.500,00 \times 11\% = 1.815,00$ evra.

Iz čega proizilazi da je obračun kamate računajući kamatu na kamatu na takav način načinjen da je dug u novembru dostigao 30.100,00 evra tačnije da je tražena kamata u vrednosti od 10.890,00 evra. Dodatni radovi izvršeni na objektu 10.07.2010.g. u skladu sa kojima proizilazi da je načinjen opis izvršenih radova, kada je i predstavljena rekapitulacija o završenim radovima i to: Ugovoreni radovi 35.000,00 evra. Aneks 1 ugovoreno 6.500,00 evra, aneks 2 ugovoreno 1.100,00 evra Neugovoreni radovi 7.206,00 evra Ukupno obavljeni radovi su 49.806,00 evra Avans koji je dat 30.100,00 evra. Isplata u kešu kojom je plaćen materijal 11.671,00 evra. Ukupno 41.771,00 evra.

U navedenom aktu je takođe istaknuto da je vrednost izvršenih radova 49.806,00 evra dok isplaćeni avans iznosi 42.771,00 evra iz čega proizilazi da je preostali dug 8.035,00 evra. Sudski veštak finansijske struke u svom nalazu je naveo da kamata obračunata na osnovu sume od 1.000e za period od 01.11.1008.g. do 28.10.2009.g. uz primenu kamatne stope od 3,5 % godišnje koja je predviđena za deponovanje oročenih sredstava na godinu dana bez određene namene iznosi, iznos u vrednosti od 34.71 e. U skladu sa podacima koje je sudski veštak imao na raspolaganju prilikom izrade ovog veštačenja proizilazi da tuženi M. A., nije isplatio obaveze prema tužiocu R. P., za obavljanje građevinskih radova u iznosu od 23.640,00 e.

Veštak je u svom dopunskom nalazu konstatovao da ispitani podaci kao i objašnjenja podneta podneskom ne predstavljaju novo stanje u vezi sa utvrđivanjem stanja koje se tiče duga između stranaka u postupku protiv stanja koje je konstatovano osnovnim veštačenjem. Predstavljeni podaci su obuhvaćeni osnovnim veštačenjem, Dok kada su u pitanju dokumenti priloženi uz podnesak kao i dodatni podaci tačnije opravdanje izveštaja pisanog ručno i priloženog uz podnesak treba istaći da oni kao takvi ne predstavljaju verodostojne podatke za izmenu stanja utvrđenog osnovnim veštačenjem.

Na osnovu izvedenih dokaza u postupku i nespornih navoda stranaka utvrđeno je da je sin tužioca M. P., pozajmljivao novac u više navrata od tuženog koji mu je obračunavao kamatu u visini od 11%, da je za godinu dana dug od 1000 evra dostigao iznos od 22.700 evra, Tužilac je na ime vraćanja duga koji je njegov sin imao prema tuženom, po osnovu zajma, postigao dogovor sa tuženim dana 28.10.2009 god da mu na ime duga izgradi kuću po ceni od 255 e/m² po sistemu ključ u ruke. Ukupna površina kuće bi iznosila 137,29 m², ukupna vrednost za izgradnju kuće iznosila bi 35.000,00 e. Početak gradnje kuće je 09.11.2009.g. Sa ponudom su se saglasili i izvođač i investitor. U napomeni dogovora navedeno je da će se vlasniku dostaviti predmer i predračun radova po pozicijama Tom prilikom je od strane investitora odnosno tuženog -vlasnika kuće data kapara u iznosu od 50 e. Nakon postignutog dogovora stranke su zaključile pisani ugovor dana 09.11.2009.g. kojim je predviđeno da se tužilac, kao izvođač radova koji

je i vlasnik privatnog preduzeća L.P.M „I.“ se obavezuje da svojim materijalom i radnom snagom po sistemu „ključ u ruke“ završi individualni objekat tuženom kao investitoru, .Prema postignutom dogovoru, objekat je spratnosti P+1, a

9

ukupna površina spoljnih dimenzija kuće iznosila je 137,29m². U ugovoru su navedene pozicije za sve predviđene građevinske radove. Ukupna vrednost svih radova po pozicijama iznosi 35.000 evra, Početak radova je 09.11.2009 god, a rok završetka radova je 60 dana. Ugovor – sporazum je potpisan od obe strane i tužioca kao izvođača radova i tuženog kao investitora, a, izgradnja kuće je započeta u skladu sa postignutim dogovorom dana 09.11.2009.g. kada je postavljen kamen temeljac i izgrađen je temelj. Nakon završenih radova na temelju prekinuti

su dalji radovi na kući, na zahtev investitora do aprila meseca. U aprilu su nastavljani radovi na izgradnji kuće što je dug umesto da bude manji povećan na 30.100 evra. U toku gradnje kuće, tuženi je obavljao izvesne radove na objektu tako što je kupovao određeni materijal koji je tužilac ugrađivao jer je nakon početka izgradnje došlo do izmena osnovnih pozicija koje su ugovorene osnovnim sporazumom u dva navrata kao aneks I i aneks II. Ugovoreni radovi sa osnovnim sporazumom od 35.000,00 evra, aneks 1 ugovoreno je 6.500,00 evra, a aneksom 2 ugovoreno je 1.100,00 evra. Vrednost neugovorenih radova u skladu sa izmenjenim pozicijama je iznosila 7.206,00 evra. Ukupno obavljani radovi su 49.806,00 evra. Avans koji je dat 30.100,00 evra. Isplata u kešu kojom je plaćen materijal 11.671,00 evra. Ukupno 41.771,00 evra. Veštak je u svom nalazu utvrdio a što nije ni sporno da je vrednost izvršenih radova 49.806,00 evra dok isplaćeni avans iznosi 42.771,00 evra iz čega proizilazi da je iznos duga koji tuženi ima prema tužiocu 8.035,00 evra. Kamata obračunata na osnovu pozajmljenog iznosa od 1.000e za period od 01.11.2008.g. do 28.10.2009.g. uz primenu kamatne stope od 3,5 % godišnje koja je predviđena za deponovanje oročenih sredstava na godinu dana bez određene namene iznosi iznos u vrednosti od 34.71 e. Zračunavanjem nedozvoljene kamate utvrđeno je da tuženi po osnovu neosnovanog obogaćenja duguje tužiocu R. P., za obavljanje građevinskih radova iznos od 23.640,00 e.vra. Tužilac je nakon pravosnažno okončanog krivičnog postupka, pravosnažnom i izvršnom presudom Osnovnog suda u Prištini-Opštini departman broj K.br.3157/12 od 10.07.2015 godine, podneo tužbu sudu dana 09.09.2016 godine za naknadu štete, dok je podneskom od 20.04.2017 godine preinačio tužbeni zahtev na sticanje bez osnova.

Ove činjenice sud je utvrdio iz nalaza veštaka koji je urađen na osnovu podataka priloženih od strane i jedne i druge strane a kome je sud poklonio veru.

Neosnovano obogaćenje predstavlja bespravno uvećanje imovine jednog lica na račun imovine drugog lica. To je izričito propisano odredbom člana 194 stav 1 ZOO. Prema tome datum kada je uvećana imovina neosnovano obogaćenog predstavlja i datum dospeća zahteva za povraćaj stečenog bez osnova. Zato od tog datuma teče i rok u kome oštećeno lice može sudskim putem zahtevati povraćaj onoga što je iz njegove imovine, bez pravnog osnova prešlo u imovinu drugog lica, a to je i datum od kada se računa zastarni rok potraživanja po osnovu stečenog bez osnova. Zakonom nije propisan prekluzivni rok za podizanje tužbe iz neosnovanog obogaćenja. Dosledno tome i zastarni rok potraživanja iz neosnovanog obogaćenja počinje teći od datuma kada je do istog došlo. Zbog toga se i u konkretnom slučaju zastarelost mora računati od datuma kada je tužilac izvršio ulaganja u spornu kuću, a taj rok nije prošao.

Kako je u konkretnom slučaju utvrđeno da je predmet tužbenog zahteva povraćaj novčanog iznosa od 23.640. evra zasnovan na sticanju bez osnova koji iznos predstavlja

10.

vrednost uloženi sredstava u izgradnju objekta tuženog. za koji iznos se tuženi zračunavanjem nezakonitih kamata -zelenaških kamata, neosnovano obogatio, a visina novčanog potraživanja stečenog bez osnova utvrđena je veštačenjem dana 05.12.2018 godine, da je tužilac na kome je teret dokazivanja u postupku dokazao, pa mu pravo na povraćaj stečenog bez osnova pripada u visini koju je u postupku dokazao ali sa kamatom oddana veštačenja kada je utvrđen obim odnosno vrednost stečenog, a činjenicu da je tuženi koristeći nuždu oštećenog Marka sina tužioca i njegovu lakomisenost sklapao nedozvoljene usmene ugovore o zajmu sud je utvrdio iz pravosnažne i izvršne presude jer pismene dokaze za svoje nedozvoljene poslove nije ponudio pa je sud kao osnov stečenog bez osnova utvrdio i iz pravosnažne presude K br 3157/12 od 10.07.2015 godine, jer tuženi pismene dokaze o eventualnom zajmu i visini kamatne stope nije ponudio osim verbalnih osporavanja.

Prema citiranoj zakonskoj odredbi čl.194 ZOO u kojoj je predviđeno da je neki deo imovine jednog lica prešao na bilo koji način u imovinu nekog drugog lica, a taj prelaz nema svoj osnov u

nekom pravnom poslu ili zakonu sticalac je dužan da ga vrati a kad to nije moguće da naknadi vrednost postignute koristi.

Obzirom da je tuženi tokom postupka istakao prigovor zastarelosti potraživanja , sud je ocenio da prigovor zastarelosti potraživanja nije osnovan, budući da se na sticanje bez osnova primenjuje desetogodišnji rok zastarelosti iz čl 371 ZOO koji po shvatanju suda je za tužioca počeo teći od dana . kada je postala pravosnažna presuda K br 3157/12 od 10 .07 2015 godine, a ovo s razloga što je tom presudom utvrđeno da je tuženi odgovoran za nezakonito ugovaranje imovinske koristi izračunavanje kamate u visini od 11%, a stranke nisu precizno odredile niti su se izjasnile kada je objekat završen , zbog čega po shvatanju ovog suda zakonska zatezna kamata teče od dana veštačenja kada je konačno utvršena vrednost svih radova i uložениh sredstava.

.Prilikom donošenja ove presude sud je cenio i ostale izvedene dokaze ali ih nije posebno obrazlagao jer isti su bez uticaja na drugačiju odluku suda .

Odluka o troškovima postupka doneta je primenom odredbe člana 449.2, 452.1 i 463.4 i 473.2 ZPP u pa je sud tužiocu priznao troškove postupka u punom iznosu od 3.971,44 evra i to za sastav tužbe iznos od 208 evra, za sastav tri podneska iznos od po 208evra, iznos od 624 evra ,za pristup na 11 održane rasprave iznos od 2974,44 (270,40 x 11) , na ime naknade za obavljeno veštačenje veštaka finansijske struke iznos od 150evra i na ime takse za tužbu iznos od 15 evra u skladu sa advokatskom tarifom ,a što ukupno čini dosuđeni iznos od 3,971,44 evra .

OSNOVNI SUD PRIŠTINA-OGRAK U GRAČANICI
P.br.101/16 dana 15.10 2019.godine

PRAVNA POUKA:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba
Apelacionom suduKosova u Prištini a preko ovog
suda,u roku od 15 dana od dana prijema iste.

SUDIJA
Mitra Dimić